

Õiguskantsler

Teie 05.09.2023 nr

Meie 05.10.2023 nr 6-1/231397/2305109

Pangakontode sulgemine rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise eesmärgil

Lugupeetud avaldaja

Palusite õiguskantsleril kontrollida pankade tegevuse seaduslikkust äriühingute pangakontode sulgemisel, hinnata selle tegevuse vastavust Eesti Vabariigi põhiseadusele (PS) ning astuda samme Eesti kodanike ja ettevõtjate põhiseaduslike õiguste kaitseks. Veel palusite kontrollida [krediitiasutuste seaduse](#) (KAS) § 89 lõike 9 kooskõla põhiseadusega.

Pankadel on õigus ja teatud juhtudel ka kohustus äriühinguga¹ sõlmitud makseteenuste leping erakorraliselt üles öelda, kui pank ei suuda täita hoolsusmeetmeid või on kahtlus, et tegemist on rahapesu või terrorismi rahastamisega. See olukord erineb sellest, kui pank ütleb lepingu üles korraliselt selle tõttu, et klient ei vasta enam panga kehtestatud tingimustele.²

Makseteenuse lepingu ülesütlemine ja maksekonto sulgemine piirab äriühingu ettevõtlusvabadust (PS § 31) ja omandiõigust (PS § 32). Ettevõtlusvabaduse ja omandiõiguse piiramiseks peab olema legitiimne eesmärk. Praegusel juhul on selleks rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamine, mis on riigi rahanduse toimepidevuse ja riigi julgeoleku seisukohalt oluline eesmärk. See eesmärk on piisavalt kaalukas ning selle saavutamiseks võib piirata ka põhiõigusi. Niisiis ei saa abstraktselt hinnates pidada eaproportsionaalseks ja põhiseadusega vastuolus olevaks norme, mis annavad pankadele õiguse lõpetada lepingud (ja maksekontod sulgeda) nende juriidiliste isikutega, keda põhjendatult kahtlustatakse rahapesus või terrorismi rahastamises.

Seesuguse omandiõiguse ja ettevõtlusvabaduse piiramise korral tuleb siiski silmas pidada, et seadusesätete ([rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise seaduse](#) (RahaPTS) § 42 lõiked 1-4 ja KAS § 89 lg 9¹) kohaselt peab kahtlus olema tegelik ja äriühing ei ole seda kahtlust kõrvaldanud. Selle eelduse paikapidavust saab kontrollida ja peab kontrollima kohus. Õiguskantsler ei tee pankade üle järelevalvet ega sekku ka kohtumenetlusse.

Kohus saab otsustada ka seda, kui üksikasjalikult peab pank makseteenuse lepingu lõpetamist põhjendama, kui samal ajal tuleb pangal täita konfidentsiaalsuskohustust. Võttes arvesse

¹ See ei puuduta füüsilisi isikuid.

² Võlaõigusseadus eristab kahte lepingu ülesütlemise viisi: korralist ja erakorralist ülesütlemist. Vt ka [RKTsKo 16.02.2022, nr 2-18-5450](#), punktid 12-14.

põhiõiguste (PS § 15) kaitse eesmärki, tuleb RahaPTS-i sätteid (§ 51 lg 2 p 1) mõista nii, et pankadel on kohtumenetluse raames lubatud kohtule teatada rahapesukahtlusest. Selle teabe põhjal saab kohus hinnata, kas kliendiga sõlmitud lepingu lõpetamine on olnud õiguspärane.

Kui pank on äriühingu maksekonto sulgenud ilma põhjendusi esitamata või seda üksnes põgusalt selgitanud (nt viitega riskiisule või panga tingimuste muutumisele), saab äriühing oma õiguste kaitseks pöörduda maakohtusse. Üksnes kohtul on võimalik otsustada, kas konkreetsel juhul on pank lepingu lõpetanud õiguspäraselt (vt ka RKTsKo [16.02.2022, nr 2-18-5450](#)).

Tasakaalu leidmine äriühingute ettevõtlusvabaduse, omandiõiguse ning rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise eesmärkide vahel ei ole kerge ülesanne. Praegu on seadustega kehtestatud, et pangad peavad igal üksikjuhul hindama, kas lepingu lõpetamine on põhjendatud. Kui pangad hakkavad aga riskide maandamise eesmärgil riske üldiselt vältima, võib see päädida sellega, et piiratakse ka nende äriühingute või inimeste õigusi, kelle käitumine on õiguspärane.

Pangakonto sulgemine võib mõnes olukorras piirata ka kohtusse pöördumise põhiõigust (PS § 15). Sellele viitasin [Riigikohtule saadetud arvamuses](#). Probleemi on võimalik lahendada kohtumenetlust reguleerivate sätete kaudu.

Probleemi lühikirjeldus

1. Õiguskantsler on saanud mitmeid avaldusi äriühingutelt, kelle pangakontod on suletud³, kuid kellele selle kohta põhjalikke selgitusi pole esitatud. KAS § 89 lõige 9 sätestab, et krediidasutus võib vabalt otsustada, keda teenindada või keda mitte, kui seaduses ei ole sätestatud teisiti.
2. Pangad tuginevad makseteenuse lepingute ülesütlemissel nii KAS § 89 lõikele 9 kui ka [võlaõigusseadusele](#) (VÕS) ja [rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise seadusele](#). Rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise nõuete kohaselt on pankadel teatud juhtudel õigus ja ka kohustus ärisuhe lõpetada, kusjuures lepingu lõpetamise põhjust ei pea pank teatud juhtudel konfidentsiaalsuskohustuse tõttu avaldama.

Makseteenuse lepingu lõpetamise (sh maksekonto sulgemise) õiguslikud alused

3. VÕS § 710¹ lõige 1 näeb ette, et kui isik ja tema taotletavad lepingutingimused vastavad seaduses sätestatud ja makseteenuse pakkuja kehtestatud teenuste üldtingimustele või makseteenuse osutamise tüüptingimustele, sõlmib makseteenuse pakkuja isiku nõudmisel temaga makseteenuse lepingu. Selle sättega on makseteenuse pakkujate kahjuks kaldutud kõrvale üldisest lepingu sõlmimise vabaduse põhimõttest, sest seadus kohustab sõlmima lepingu igahetkega, kes vastab seaduses sätestatud ja makseteenuse pakkuja enda tingimustele. Sellist kohustust õigustab asjaolu, et makseteenused on tänapäeval hädavajalikud teenused. Äriühingu asutamisel on maksekonto avamine kohustuslik (vt [äriseadustiku](#) § 141, § 247 ja § 520 lg 4; [RKTsKo 16.02.2022, nr 2-18-5450/71](#), p 12).

³ Õiguskantsler on pangakonto sulgemisega seotud probleemistikku ja selle võimalikke lahendusi viimati kirjeldanud [Eesti Pangaliidule saadetud seisukohas](#).

4. Kuigi krediidasutus võib vabalt otsustada, keda teenindada (KAS § 89 lg 9), peab ta äriühingute teenindamisel täitma RahaPTS-is kehtestatud hoolsusmeetmeid.

5. RahaPTS § 10 lõikes 1 on defineeritud riskiisu. See on kohustatud isiku riskide taseme ja riskide tüüpide kogum, mida ta on valmis oma tegevuse käigus võtma oma majandustegevuse ja strateegiliste eesmärkide elluviimiseks ja mille kinnitab kohustatud isiku kõrgem juhtkond kirjalikus vormis. Krediidasutus määrab ise, milliste tunnustega isikutega ta soovib ärisuhteid vältida (RahaPTS § 10 lg 3).

6. Makseteenuse pakkujal on mõnel juhul õigus ja ka kohustus kliendiga ärisuhe lõpetada, sealhulgas öelda üles makseteenuse leping ja pangakonto sulgeda. Selline kohustus tuleneb näiteks RahaPTS-ist. Juhul kui makseteenuse osutajal on seaduse järgi kohustus konkreetse isikuga sõlmitud leping üles öelda, on tegu lepingu erakorralise ülesütlemisega ([RKTsKo 16.02.2022 nr 2-18-5450](#), p 15 ja seal viidatud lahend).

RahaPTS § 42 lõikes 1 on öeldud, et kohustatud isik ei tohi luua ärisuhet või võimaldada tehingu tegemist või lõpuleviimist juhuti või ärisuhte raames, kui esineb vähemalt üks järgmistest asjaoludest: 1) ta ei suuda täita RahaPTS-i alusel nõutavaid hoolsusmeetmeid; 2) tal on kahtlus, et tegemist on rahapesuga või terrorismi rahastamisega.

RahaPTS § 42 lõike 4 kohaselt, kui RahaPTS § 42 lõigetes 1–3 sätestatud olukorras on kohustatud isikul kliendiga ärisuhe, loetakse hoolsusmeetmete rakendamiseks vajaliku teabe või dokumentide andmisest keeldumine oluliseks lepingu rikkumiseks. Sellest tulenevalt peab kohustatud isik ärisuhte aluseks oleva kehtvuslepingu erakorraliselt üles ütlema ja teavitama kliendiga seotud kahtlasest tehingust Rahapesu Andmebürood RahaPTS §-s 49 sätestatud korras. Ärisuhe loetakse lõppenuks ülesütlemisteate esitamisega kliendile, mille järel piirab kohustatud isik teenuse osutamise kliendile täielikult.

7. Mõnel juhul saab pank konto avamisest keelduda või konto sulgeda ka ilma põhjalikke selgitusi andmata, sest krediidasutused saavad teatud juhtudel⁴ oma otsuseid põhjendada KAS § 89 lõigete 9, 9¹ ja 9² ning VÕS § 710¹ koos kohaldamisega.

Pank peab sõlmima makseteenuse lepingu ja avama pangakonto isikule, kelle suhtes ei ole rahapesu ja terrorismi rahastamise kahtlust ning kui isik ja tema taotletavad lepingutingimused vastavad seaduses sätestatule ja makseteenuse pakkuja kehtestatud teenuste üldtingimustele või makseteenuse osutamise tüüptingimustele (VÕS § 710¹ lõiked 1 ja 5).

KAS § 89 lõige 9¹ näeb ette, et krediidasutus peab põhjendama isikule makseteenuse lepingu sõlmimisest keeldumist või lepingu ülesütlemist KAS § 89 paragrahvi lõikes 2 nimetatud viisil, sealhulgas tuleb isikule anda teavet keeldumist või ülesütlemist puudutava kaebuse esitamise õiguse kohta, välja arvatud juhul, kui keeldumise põhjuste avalikustamine on vastuolus rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise seaduses või mõnes muus seaduses sätestatuga, või

⁴ KAS § 89 lõike 9¹ [kehtestamise II lugemise seletuskirjas \(muudatusettepanekute loetelu\)](#) on märgitud, et „Eesti Pank on selgitanud välja, et praktikas esitavad maksekonto lepingu sõlmimisest keeldumise puhul pangad võrdlemisi erinevaid põhjuseid, ehk tingimata või isegi suuremas osas ei ole konto avamisest keeldumine seotud otseselt rahapesu kahtlusega, vaid laiemalt kliendi tundmise võimaluste või panga enda võetud nõ (äri)suundadega. Näitena on kliendist lähtuvate põhjustena välja toodud, et kliendi omandistruktuur ei ole piisavalt läbipaistev ja/või on selle kontrollimiseks esitatud dokumentatsioon ebapiisav, samuti ebapiisav seos Eestiga või seos offshore piirkondadega, raskused kliendi vara allikate tuvastamisel jm. Seega on rahapesust teavitamisega vastanduv põhjendamiskohustus aktuaalne vaid teatud keeldumiste korral“.

olukorras, kus info avalikustamine võib kahjustada krediidasutuse teabevahetust õiguskaitsese- ja julgeolekuasutustega või koostööd välisriigi või rahvusvahelise organisatsiooniga.

Kohustatud isikul, tema struktuuriüksusel, juhtorgani liikmel ja töötajal on keelatud isikut, selle isiku tegelikku kasusaajat, esindajat või kolmandat isikut teavitada nende kohta Rahapesu Andmebüroole esitatud teatest või sellise teate esitamise plaanist ning Rahapesu Andmebüroo poolt [RahaPTS §-de 57 ja 58](#) alusel tehtud ettekirjutusest või kriminaalmenetluse alustamisest Kohustatud isik võib teavitada isikut talle seatud piirangust pärast seda, kui Rahapesu Andmebüroo tehtud ettekirjutus on täidetud (RahaPTS § 51 lg 1). RahaPTS § 51 lõike 2 punkti 1 alusel ei pea konfidentsiaalsuskohustust täitma siis, kui pank annab teavet pädevatele õiguskaitseseasutustele.

8. KAS § 89 lõikes 9¹ nimetatud kohustuse rikkumine ei mõjuta keeldumise või ülesütlemise kehtivust, kuid kahjustatud poolele tuleb hüvitada õigusvastaselt tekitatud kahju (KAS § 89 lg 9²).

9. Niisiis on pankadel õigus ja kohustus kliendile leping erakorraliselt üles öelda, kui pank ei suuda täita hoolsusmeetmeid või tal on kahtlus, et tegemist on rahapesu või terrorismi rahastamisega. Seejuures võib panga põhjendamiskohustus olla piiratud konfidentsiaalsusnõude tõttu.

Põhiõiguste piiramine

10. Makseteenuse lepingu ülesütlemine ja maksekonto sulgemine piirab äriühingu ettevõtlusvabadust (PS § 31) ja omandiõigust (PS § 32), kuna seeläbi piiratakse äriühingu võimalusi oma vara vabalt kasutada ja käsutada, samuti on takistatud tehingute tegemine. See võib piirata ka kohtusse pöördumise põhiõigust (PS § 15), kuid ettevõtja ei saa konto sulgemise tõttu tasuda riigilõivu, kui ta soovib lepingu ülesütlemise ja maksekonto sulgemise vaidlustada kohtus.

11. Omandiõiguse kitsendusi reguleerib PS § 32 lõike 2 teine lause, mis kehtestab, et kitsendused sätestab seadus (RKPKo [17.04.2012, nr 3-4-1-25-11](#), p-d 35 ja 37).

12. Ettevõtlusvabaduse sätestab PS § 31. Ettevõtlusvabadus hõlmab ka ettevõtja õigust nõuda riigilt selliste abinõude kasutamist, mis kaitsevad teda teiste isikute eest. Nii saab ettevõtja nõuda riigilt konkurentide tegevuse eest kaitset, kui selline käitumine kahjustaks ülemäära tema ettevõtlusvabadust⁵. Ettevõtlusvabadust riivab iga abinõu, mis takistab või kahjustab mõnd ettevõtlusega seotud tegevust (vt RKPKo [28.04.2000, nr 3-4-1-6-00](#)).

13. Riigikohus on seisukohal, et kui piirang kitsendab ühtaegu nii ettevõtlusvabadust kui ka omandiõigust, siis tuleb selle lubatavust hinnates vaadata piirangu proportsionaalsust enim riivatud põhiõiguse kontekstis (RKPKo [06.07.2012, nr 3-4-1-3-12](#); RKPKo [29.03.2017, nr 3-4-1-15-16](#), p 102). Sageli tuleb piirangu mõju hinnata mitme põhiõiguse seisukohast nende põhiõiguste koosmõjus (vt nt RKPKo [16.12.2013, nr 3-4-1-27-13](#), p-d 32, 46, 48 ja 51; RKPKo [30.06.2017, nr 3-4-1-5-17](#); RKÜKo [20.10.2020, nr 5-20-3/43](#), p 114).

⁵ [O. Kask, S.A. Ehrlich, A. Henberg](#). Põhiseaduse § 31, komm 6 – Ü. Madise jt (toim). Eesti Vabariigi põhiseadus. Kommenteeritud väljaanne. 5. vlj. 2020.

14. PS § 32 lõike 2 teine lause ja PS § 31 teine lause näevad omandiõiguse ja ettevõtlusvabaduse piiramiseks ette lihtsa seadusereservatsiooni. Lihtne seadusereservatsioon tähendab, et üldjuhul võib põhiõigust piirata seadusega mis tahes eesmärgil, mis ei ole põhiseadusega vastuolus.

15. Kui seaduses sätestatud põhiõiguse piirangul ei ole legitiimset eesmärki või kui piirang on legitiimse eesmärgi suhtes ebaproportsionaalne, on tegemist põhiõiguse rikkumisega. Niisiis tuleb vaadata, milline on põhimakseteenuse erakorralist lõpetamist ja maksekonto sulgemist lubava normi (RahaPTS § 42 lõiked 1-4, KAS § 89 lõige 9¹) eesmärk.

16. Kohtusse pöördumise põhiõiguse piiramise kohta vt punkte 29-30.

Rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise eesmärk

17. Makseteenuste lepingu lõpetamine pankade poolt ja selle kohta põhjalike selgituste vältimine on üldjuhul tingitud RahaPTS-i regulatsiooni rakendamisest. Riigikohus on seejuures selgitanud, et „pangal kui kohustatud isikul on ka pärast lepingu sõlmimist kohustus hoolsusmeetmeid rakendada ja rahapesu kahtluse tekkimisel kahtluste kõrvaldamiseks kliendilt informatsiooni küsida. Kui klient keeldub vajaliku teabe või dokumentide esitamisest, on pangal mitte üksnes õigus, vaid ka kohustus ärisuhe lõpetada. Seega ei saa seadusest tuleneva kohustuse täitmist lõpetada kliendiga ärisuhe pidada hea usu põhimõttega vastuolus olevaks käitumiseks. Arvestades RahaPTS § 1 lõikes 1 sätestatud peamist eesmärki (tõkestada Eesti Vabariigi rahandussüsteemi ning majandusruumi kasutamist rahapesuks ja terrorismi rahastamiseks, suurendades ettevõtluskeskkonna usaldusväärsust ja läbipaistvust), tuleb krediitiasutusel lõpetada niisugune ärisuhe ka juhul, kui kahtluse tekitanud asjaolud esinesid juba enne ärisuhte loomist ning pangal oli võimalus sellekohast teavet nõuda juba enne lepingu sõlmimist“ (RKTsKo [13.05.2020, nr 2-18-17536/29](#), p 15).

18. Niisiis on rahapesu tõkestamine riigi rahanduse toimepidevuse ja riigi julgeoleku seisukohalt väga oluline eesmärk (vt ka EKo [17.01.2018, C-676/16, CORPORATE COMPANIES](#), p 24 jj). See on ettevõtlusvabaduse ja omandiõiguse piiramiseks legitiimne eesmärk.

19. Sätted, mis lubavad ja kohustavad panku rahapesu kahtluse korral lepinguid lõpetama ja maksekontosid sulgema, sobivad rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise eesmärgi saavutamiseks, sest need aitavad takistada õigusvastaste tehingute tegemist. Meede on ka vajalik, sest kui on tekkinud piisav kahtlus rahapesu või terrorismi rahastamise kohta või ei ole selle kahtluse kõrvaldamine võimalik, ei ole teisi sama tõhusaid meetmeid võimaliku õigusvastase tehingu tõkestamiseks kui konto kasutamise piiramine. Piiratakse äriühingu võimalust oma vaba varalt kasutada, kuid see piirang on seotud konkreetsete seaduses sätestatud eeldustega (RahaPTS § 41 lg-d 1-4) ega tohi olla meelevaldne. Teisisõnu, eelduslikult ei piirata mitte tavalist ettevõtluses osalemist, vaid piiratakse avalikke huve ja võimalik, et ka kolmandaid isikuid kahjustavat ettevõtlustegevust. Kui on tekkinud põhjendatud kahtlus rahapesu või terrorismi rahastamise kohta või kui ettevõtja ei ole esitanud nõutud andmeid selle kontrollimiseks, kaalub rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise eesmärk üles ettevõtja huvi võimalike ebaseaduslike tehingute jätkamise vastu.

20. Piirangu intensiivsust vähendab asjaolu, et äriühing saab oma käitumisega aidata kaasa sellele, et tema enda või temaga seotud tehingud ei tekitaks rahapesu ja terrorismi rahastamise kahtlust.

21. Piirangu intensiivsust seevastu suurendab asjaolu, et konto avamisest saab keelduda või konto sulgeda ilma põhjalikke selgitusi andmata, sest krediidasutused saavad oma otsuseid põhjendada KAS § 89 lõigete 9, 9¹ ja 9² ning VÕS § 710¹ koos kohaldamisega.

22. Mõõdukuse juures tuleb niisiis silmas pidada, et seaduse sätted (RahaPTS § 42 lõiked 1 ja 4, KAS § 89 lõiked 9, 9¹ ja 9²) eeldavad, et kahtlus on iga kord tegelik ja piisav ning äriühingu ei ole seda kõrvaldanud. Selle eelduse paikapidavust saab üksikjuhtumil kontrollida ja ka peab kontrollima kohus. Kohus saab ka otsustada, kas pangal oli õigus või kohustus makseteenuse lepingut lõpetada. Seadused on praegu sõnastatud nii, et sõltuvalt olukorrast võib pangal olla nii õigus kui ka kohustus ärisuhte lõpetamiseks. Seda, kumma olukorraga tegemist on ja kas tegemist oli hoolsuskohustuse nõuete täitmisega, saab kontrollida kohus.

23. RahaPTS § 51 lõike 2 punkt 1 näeb ette, et konfidentsiaalsuskohustust ei rakendada teabe esitamisel pädevatele õiguskaitseasutustele. RahaPTS § 51 lõike 2 punkti 1 tuleks põhiõiguste kaitse eesmärki (PS § 15) arvesse võttes mõista nii, et pankadel on kohtumenetluse käigus võimalik kohtule teatada võimalikust rahapesukahtlusest ning selle teabe põhjal saab kohus hinnata lepingu lõpetamise õiguspärasust (vt ka TsMS §-d 5, 56 ja 59; vrld EKo [22.09.2022 nr C-159/21, Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság jt.](#)).

24. Eraldi uurimist vajab see, kuidas konfidentsiaalsuskohustuse rakendamine RahaPTS § 51 alusel praktikas kohustatud isikute vaates välja näeb ja kas menetlusraamistik selle kohustuse täitmiseks on piisav.

Vahekokkuvõte

25. Pangad peavad makseteenuse pakkumisel arvestama rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise nõuetega, millel on legitiimne eesmärk. Sel põhjusel ei saa abstraktselt öeldes põhiseadusega vastuolus olevaks pidada seda, et põhjendatud riski korral on pankadel õigus ja kohustus lepingud lõpetada.

26. Äriühingute ettevõtlusvabaduse, omandiõiguse ja rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise eesmärkide vahel ei ole kerge leida tasakaalu. Seaduste kohaselt peavad pangad ise iga üksikjuhtumi puhul hindama, kas pangakonto sulgemine on põhjendatud. Kui pangad asuvad aga riskide maandamise eesmärgil riske vältima, võib see päädida sellega, et piiratakse nende äriühingute või inimeste õigusi, kelle tegevus on õiguspärane.

27. Pankade hoolsuskohustuse täitmist ja meetmete üldist seadusele vastavust hindab Finantsinspektsioon. Seda, kas pank on igal üksikjuhtumil rakendanud rahapesu ja terrorismi rahastamise meetmeid õigesti, hindab kohus.

28. Olukorras, kus äriühingu pangakonto on suletud, saab ettevõtja oma õigusi kõige tõhusamalt kaitsta kohtu kaudu. Üksnes kohtul on võimalik otsustada, kas pank on lepingu lõpetanud õiguspäraselt (vt ka RKTsKo [16.02.2022, nr 2-18-5450](#)).

Kohtusse pöördumise põhiõiguse piiramine

29. Rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamisega seotud kohustuste täitmine ei tohi takistada isikut kohtusse pöördumast (PS § 15).

30. Kohtusse pöördumisel tuleb tasuda riigilõivu, mis võib asjaolude kokkulangemise korral olla objektiivselt takistatud.

31. Sellega seotud probleemile viitasin hiljuti Riigikohtule esitatud arvamuses, mis puudutas juriidilistele isikutele menetlusabi võimaldamise küsimust. Leian, et [tsiviilkohtumenetluse seadustiku](#) § 183 lõike 1 esimene lause ei pruugi tagada põhiseaduspärasest lahendust siiski igas olukorras. Vaidlustatud säte võib olla põhiseadusega vastuolus näiteks juhul, kui äriühingul pole menetlusabi andmise piirangu tõttu võimalik oma kaalukate põhiõiguste kaitseks kohtusse pöörduda. Niisugune olukord võib ette tulla siis, kui krediitiasutus on rahapesu tõkestamise meetmeid rakendades sulgenud nii äriühingu kui ka osanike/aktsionäride pangakontod ning äriühingul pole seetõttu võimalik tasuda riigilõivu, mida tuleb maksta kohtu kaudu panga tegevuse vaidlustamiseks.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Ülle Madise